REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administraţiune Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
în Viena la M. Dukes Nacht., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. În Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi invoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov:
Administraţiunea, Piaţa mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 82 Braşov, Vineri 1 (14) Aprilie 1908.

Congresul socialiştilor din Ungaria.

Zilele acestea s'a ţinut în Budapesta congresul partidului social-democrat din Ungaria. Ceeace preocupă azi pe socialişti este reforma electorală. Să se tem cu drept cuvânt, că această reformă, ce formează una din condiţiunile dintre Coroană şi coaliţia maghiară, nu va fi dusă în îndeplinire de regimul actual unguresc aşa cum pretind interesele marilor masse ale poporaţiunei muncitoare, care până acuma n'au avut modul de a lua parte şi ele prin reprezentanţii lor la activitatea legislativă din parlament. Organizaţiunea întinsă, ce o are partidul socialist şi legăturile lui cu socialiştii din toate ţările europene, îi uşurează mult acţiunea sau mişcarea ce se vede dator a-o desfăşura acum cu cea mai mare seriozitate pentru isbânda votului universal, fără de care socialiştii nici că s'ar putea gândi la realizarea programului lor. Cu toate acestea la congresul de acuma, care a durat patru zile, s'au plâns mai mulţi, că nu se mişcă în destul acest partid.

S'a discutat îndeajuns, cum şi de unde vine că, în ce priveşte votul universal şi realizarea lui, nizuinţele noastre, ale Românilor, se întâlnesc cu acelea ale socialiştilor. Facem parte şi noi din acele masse ale poporaţiunei acestui stat, cari sunt eschise dela participarea la dreptul electoral aşa cum se cuvine în favorul unor clase privelegiate. Noi Românii, sau mai bine zis partidul naţional român, din Transilvania, Bănat şi Ţara ungurească, am avut în programul nostru postulatul votului universal, de pe când încă partidul socialist ungurean era în faşă.

Lucru firesc, că devenind actuală cestiunea votului universal la noi în Ungaria, ne-am întâlnit în postulatul acesta cu socialiştii. Mulţi din noi au tras de aici în decursul mişcărilor generale pentru şi contra votului universal unele concluziuni prea naive în ce priveşte posibilitatea unei alianţe cu socialiştii, uitând că dela o cooperaţiune firească în punctul postulatului comun al votului universal şi până la o astfel de alianţă politică este un drum lung presărat cu o mulţime de postulate şi nizuinţe aproape diametral opuse, ce le au unii şi alţii. Dar nu voim să vorbim despre aceasta deosebire de programe şi ne mărginim a constata, că în cele mai multe, dacă nu în toate, domneşte şi în privinţa aceasta, mai ales în sânul generaţiei mai tinere, o confuziune de idei şi o neorientare, care, dacă nu va înceta curând, poate să devină foarte stricăcioasă intereselor noastre de solidaritate naţională.

De interes pentru noi este şi rămâne atitudinea, ce o observă partidul social-democrat din Ungaria faţă cu guvernul în cestiunea votului universal. Socialiştii cu organizaţia lor înaintată formează deocamdată în cestiunea votului universal, putem zice, avantpostul în afară de parlament, pe când în dietă, unde socialiştii mai că nu sunt reprezentaţi, au luat acest rol asupră-şi deputaţii naţionalişti prin aceea, că la toate ocaziunile ventilează şi aduc în discusiune postulatul votului universal. Argumentele, ce se aduc dintr'o parte şi alta în favorul cauzei drepte a poporului ui, sunt aproape unele şi aceleaşi.

Eată-le: Guvernul unguresc e dator să introducă votul universal general, secret şi pe comune. — Îndatorirea aceasta i-o impune pactul încheiat cu Coroana. Guvernul întârzie cu intenţiune realizarea reformei electorale, ceeace dă naştere bănuelei, că, cu încunjurarea angajamentului luat asupră-şi dela Coroană, umblă să falsifice dreptul electoral, făcând dintr'un drept egal, ce este a se esercita secret, un drept electoral *plural*, prin care intenţionează a sustrage şi pe mai departe domnirea actuală de clase. Mai voieşte guvernul să susţină şi votarea cu graiu viu în public, cea coruptă de azi. Toate aceste argumente le aduce rezoluţiunea congresului partidului social-democrat, încheindu-le cu următoarea declaraţiune:

În fine congresul rezervă conducerei partidului de a conchiema spre scopul acesta un congres extra ordinar al partidului. Totdeodată congresul însărcinează conducerea partidului să pregătească greva politică generală fără amânare.

Congresul constatând acestea declară, că, dacă guvernul ar prezenta dietei dreptul electoral plural cu votarea publică, muncitorimea industrială şi agricolă din Ungaria va răspunde la aceasta proclamând *greva politică generală*.

Ameninţarea cu aceasta grevă e de dată vechie, dar guvernul ştie că este serioasă, de aceea a început şi de mult pregătirile pentru a preîntâmpina isbucnirea ei eventuală. Şansele luptei nu se pot prevedea. Un lucru putem constata însă de pe acuma, că adecă toată forţa publică, de care dispune guvernul nu va ajunge spre a suprima mişcarea cea mare pentru votul universal, care nu se va mărgini numai la greva lucrătorilor, ci va cuprinde întreaga poporaţiune dela un colţ la celălalt al ţărei.

Afacerea soldei ofiţerilor. »Wiener Allg. Zeitung« află din sursă bine informată, că ministrul comun de răsboi şi ministrul de externe baronul Aehrenthal, au aceleaşi principii în cestiunea măririi soldei ofiţereşti şi că amândoi vor trage consecinţele în cazul când chestiunea nu va fi rezolvită aşa după cum a declarat baronul Aehrenthal în delegaţii. Ambii vor lucra în mod solidar.

Reforma dării. Parlamentul, încă înainte de vacanţa de vară, va avea pe lângă stabilirea budgetului pe anul curent, o chestie importantă de rezolvit. E vorba de reforma dărilor. Se ştie, că guvernul şi-a retras toate proiectele, prin urmare şi proiectul pentru reforma dărilor, ca să lase loc proiectului pentru revizuirea regulamentului. De atunci ministrul Wekerle şi-a prelucrat din nou proiectul şi în una din proximele şedinţe ale Camerei îl va şi prezenta spre desbatere.

Succesorul guvernorului Potocky. Toate ziarele din Lemberg anunţă, că cel mai serios candidat la locul de guvernator al Galiţiei este archiducele Carol Ştefan. Ziarele poloneze vorbesc cu simpatie de această candidatură.

Ministrul Apponyi ne pune pe gânduri.

Diecesa Gherlei, Aprilie 1908.

Onorată Redacţiune!

In timpul acesta de frământare, când bisericile noastre au de a căuta mijloacele din cari să întregească salariele docenţiale amăsurat art. de lege XXVII din 1907 şi când asupra multor şcoale de ale noastre stă atârnată sabia lui Damocle, d-l ministru de culte ne pune pe nouă gânduri prin ordinaţiunea sa Nr. 6081—1908, pe care vi-o aclud aci în copie.

Că ce vrea d-l ministru cu aceasta ordinaţiune, se pare a fi lucru clar: Voeşte, precum reese din cuvintele lui, a uşura sarcina poporului de a contribui pentru susţinerea preoţilor, cantorilor, învăţătorilor prin prestaţiuni în naturalii, venindu-i în ajutor [illegible] părând aceste prestaţiuni, dând din visteria statului ecuivalentul lor.

Dar e de temut, ca nu cumva banii primiţi pentru aceste prestaţiuni, *să micşoreze tot mai mult independenţa preoţimei, a cantorilor şi învăţătorilor.*

Până aci mult puţin cât căpătau dela popor aceşti factori conducători fireşti ai poporului, aveau în schimb un tesaur mare, independenţa dela stăpânire. Dacă vor primi dela stat sumele ecuivalente, tot mai mult vor trebui să fie cap plecat înaintea solgăbiraelor, notarilor, juzilor comunali şi tuturor diregătorilor, ca să nu se expună pericolului de a li să subtrage banii pentru nesubordinaţiune.

Convorbind de curând cu un domn diregător catolic de rit latin, *acela apriat a spus, că se intenţionează aceasta rescumpărare.* Căci la romano-catolici, cu deosebire în părţile săcueşti, scoaterea lecticalului preoţesc şi cantoral, adeseori dă ansă la esasperări între poporul lor, mai ales, că întrevine execuţie.

Dar e de temut, ca nu cumva stăpânirea să meargă mai departe şi să rescumpere şi porţiunile canonice, pământul, ce a fost până acuma în folosinţa preoţilor, a cantorilor, a învăţătorilor şi care a format până acuma baza cea mai sigură a subsistenţiei lor şi să le dea ecuivalentul în bani, precum s'a conscris pentru întregirea congruei, ce priveşte preoţimea.

In acest cas, ce e drept, preoţimea şi cantor-învăţătorii ar fi mai scutiţi de grija economiei, însă ar pierde cu desăvârşire independenţa lor şi clerul nostru ar putea să ajungă soartea tristă a clerului din Francia. Ba pentru clerul nostru soartea ar fi cu atât mai tristă, fiind cu familii.

Am avut până acuma două cetăţui de conservare şi apărare a culturei noastre naţionale şi a fiinţei noastre etnice. Şcoala şi biserica Ca să le avem şi în viitor, s'ar recere o puternică acţiune de organizare.

Bărbaţi cugetători şi cu inimă nobilă au propus şi propun prin coloanele ziarelor căi şi mijloace, unele mai practice, altele mai puţin practice pentru asigurarea acestor aşezăminte şi a independenţei preoţilor şi cantor-învăţătorilor. Dar ideile comunicate, durere, rămân numai idei! Nu se începe acţiunea pentru realisarea lor.

Dela cine avem oare să aşteptăm începerea acţiunei de organizare, dacă nu dela aceia, pe cari i-a destinat provedinţa dumnezeească să fie puşi păstori, capi ai dieceselor. Ei au şi datorinţa iniţiativei, dar au şi prerogativele. Căci la ei este şi autoritatea şi este şi puterea de a dispune. Şi să nu uite, că asupra lor zace şi răspunderea în faţa lui Dumnezeu şi a naţiunei.

Inceapă deci acţiunea de organizare! Atragă în această acţiune şi elementul laic inteligent. Aceasta va fi de mare preţ cu capitalul său intelectual, moral, [illegible] ce trece, se apropie fatalul termin al şcoalelor. Şi să nu ne afle nepregătiţi, precum a aflat nepregătită pe naţiunea maghiară dezastrul dela Mohács.

Tot mai mult ni-se impune deci necesitatea conchemărei sinoadelor diecezane şi în ele constatarea: Cum stăm? Câte şcoale avem asigurate? Câte sunt cele periclitate? De ce sumă am avea trebuinţă spre a-le putea asigura pe toate? Pe ce căi am putea procura acea sumă de bani?

Să asigurăm şcoala, cu care se întregeşte biserica. Ele împreună stau sau cad. Ruinele lor sunt mormântul nostru!

Rugăm pe cei în drept, să înceapă acţiunea şi *Dumnezeu ne va ajuta!*

I. S.

Iată copia circularului din cestiune:

Cerculariu către clerul din întreaga diecezǎ.

No. 479—1908. Excelenţa Sa domnul ministru de culte şi instrucţiune publică cu data de 16 Ianuarie a. c. No. 6081/1908 trimite următoarea ordinaţiune:

»Legislaţiunea apreciând jertfele însemnate ale comunităţilor bisericeşti, cari le aduc prin aceea, că pe lângă greutăţile comune de stat şi comunale dau anual sume însămnate pentru susţinerea bisericilor şi şcoalelor sale, nu numai s'a interesat de erogaţiunile comunităţilor bisericeşti ce se ivesc sub acest titlu, dar în parte a şi întrevenit în mod ajutător«.

»Precum se ştie, comunităţile bisericeşti de rit diferit, încă aduc mari jertfe pentru susţinerea bisericilor şi şcoalelor lor; ca în privinţa cantităţii şi măsurării acestor jertfe să fie la dispoziţiune date fide-demne, din cari să se poată statori şi modul cum se impart acele greutăţi, cu onoare rog pe Excel. Voastră, binevoiască în teritoriul diecezei sale a constata după comunităţile bisericeşti, câtă sumă a folosit fiecare comunitate bisericească matre şi filială în anul 1907, pentru lipsele sale bisericeşti şi scolastice? Contribuţiunea bisericească şi şcolastică, repartiată spre

scopul acoperirii acestor lipse, ce procent face a contribuțiunei directe de stat«.

»Ar fi de dorit din punct de vedere a deplinătății datelor, să se cunoască și aceea, că comunitățile bisericești cât dau *spre salarizarea preoților și cantorilor* sub titlul de prestațiuni naturale, precum: lectical, zile de lucru de mână si jugale? In această privință, încât proporția prestațiunilor naturale față de contribuțiunea de stat în cazuri singuratice, s'ar putea constata ușor,ași primi cu mulțumită arătare specificată«.

»De altmintrea nevoind a îngreuna ordinariatul diecezan și organele sale cu prea mult lucru, socotesc a fi îndestulitor a lua sub titlele de mai sus venitul real incurs pe lângă arătarea aceea, că în aceeaș comună câtă e baza contribuțiunii de stat a credincioșilor catolici interesați și amăsurat acesteia pe lângă calcul mediu prestațiunea bisericească și scolastică ce procent face din acea contribuțiune?«

»Abstrăgând dela aceste venite din naturalie la comunitățile bisericești, cari dispun de proiect de spese ordinar anual, sunt a se lua de bază scriptele referitorie la proiectul de spese și respective la rațiociniul final de pe anul 1907 pe lângă folosirea formularului alăturat.

»Arătarea cerută binevoiască *în interesul cauzei* a o susterne la mine cât de curând. însă mai târziu până în 15 Aprilie 1908. Primiți Excel. Voastră, expresiunea sinceră a distinsei mele stime«.

Apponyi.

Aceasta ordinațiune comunicându-se Frățielor Voastre, sunteți recercați a satisface aceleia fără amânare constatând datele poftite cu toată esactitatea și inducându-le acelea în formulariul aci alăturat, care să se sustearnă aici fără întârziere și respective nesmintit în acel timp, ca să poată fi șuşternute Excel. Sale domnului Ministru, pe terminul statorit de 15 Aprilie a. c. făcându-se responsabili protopopii cu privire la efeptuirea esactă și la timp a acestei ordinațiuni.

Din ședința conzistorială ținută în Gherla la 20 Ianuarie 1908.

Ioan, Episcop.

Tripla alianță și conflictul italo-turc. In cercurile oficiale din Roma se primește cu mare satisfacție modul, în care s'a [illegible] cu energie și în mod loial acțiunea Italiei, deși interesul ei ar fi fost ca cererea Italiei să nu fie admisă. De asemenea și Germania a susținut acțiunea Italiei.

Toate ziarele italiene își exprimă mulțumirea pentru repedea și fericita soluțiune a conflictului italo-turc, relevând în acelaș timp iuțeala cu care s'a făcut mobilizarea întregei flotei italiene, care n'a avut nevoie decât de 16 ore spre a fi gata de plecare. Ziarul »Popolo Romano« spune că ministerul poștelor a luat toate măsurile pentru instituirea de birouri poștale la Constantinopol, Smirna, Salonic, Tesalia și Vallona.

Reorganizarea armatei ruse. Consiliul superior de război rusesc a elaborat un proiect de reorganizare a armatei. Se crede că prin aducerea la îndeplinire a acestui proiect armata rusă va ocupa un rol însemnat în Europa. In războiul cu Japonia s'a dovedit că armata rusă a fost rău organizată. Foștii miniștrii de răsboi Miljutin și Vanovski au pus la baza organizărei armatei paralizarea inițiativei individuale. Armata era ca o mașină automatică fără suflet. Conziliul de războiu a recunoscut că aceasta este o greșală și caută să o înlăture. Noul proiect tinde la o descentralizare a armatei și la o sporire a inițiativei individuale. In fruntea administrației militare va fi pus un generalisim, care nu va fi răspunzător față de Dumă de faptele sale.

Luptele din Maroc. Amănuntele sosite asupra ultimei lupte, care a avut loc la granița sud-vestică a Marocului între trupele franceze și Marocani, arată că a fost un moment foarte greu pentru trupele franceze. Se știe acum în mod pozitiv, că marocanii au atacat pe neașteptate lagărul francez, pe care l'au surprins cu totul nepregătit. Francezii au avut 30 de morți și 93 de răniți. Iată cum s'a desfășurat lupta: O coloană de 800 oameni sub comanda colonelului Pierron se afla la nord de Talzazo și avea pe o rază de un kilometru și jumătate avantposturi de câte 10 oameni. Pe la orele 3 din noapte marocanii au atacat avantposturile îndreptându-se spre lagăr. Din cauza unei furtuni teribile, care ridica nori de nisip, a fost cu desăvârșire imposibil ca aceste avantposturi să comunice cu grosul trupei, așa că lagărul n'a putut afla nimic despre apropierea marocanilor. In chipul acesta lagărul a fost surprins cu totul nepregătit. A avut loc o luptă foarte grea, care a fost mult timp nedecisă. La urmă după mari sforțări și grele perderi francezii au reușit să respingă pe marocani. Aceștia din urmă erau în număr de 2000 pedeștri și 800 călări.

Scrisoarea unui Român ardelean către Björnstjernie Björnson.*)

Iubite și Ilustre Maestru.

Cer voe marelui și de toți cunoscutului cugetător, să pot uza, măcar un sfert de ceas, de atenția lui pătrunzătoare și plină de bunătate, pentru a vorbi puțin despre situația istorică, în care este acum omenimea, și despre datorintele bărbaților de stat moderni, ales în ce privește pe bărbații de stat ai Austro-Ungariei.

Numai cu ajutorul științei și al cugetării, putem compune un tablou ezact al omenimei, într'un moment dat, din atâtea momente ce ne oferă marea epopee a vieții omenești. Istoria omenimei este o sinceră abstracție a istoriei individuale, dată de viața națiunilor, popoarelor, statelor și a tuturor formațiunilor sociale. In aceasta abstracție, conturile efemere a miriadelor de fapte mărunte, se pierd. Dar în schimb, aceste fapte, toate împreună, ne dau adesa un efect general, ce face să ne îngrozim de razele sale însângerate. Pe urma acestor miriade de fapte mărunte, soarele omenimei răsărit în dimineața veacului XX, este plin de sânge roșu.

Morala omenimei, situația ei socială și politică, se agravează pe zi ce merge, din ora ce s'a dat pe față marea antiteză, *marele conflict, între respectul drepturilor noastre de om și între formele sociale*, cari până în ziua de azi nu s'au știut emancipa de sub principiile regimului »aristocrat«. Pas de pas auzim vestindu-se sfințenia drepturilor umanitare, în realitate însă, lipsește cu desăvârșire sentimentul de respect față de anumite elemente, fără de cari drepturile umanitare — fericirea — nu pot exista *în adevăr*. Și astfel cel mai mare drept, dreptul ce compete societății omenești ca atare, va se zică tuturor oamenilor, acest drept este cu desăvârșire nesocotit!

[illegible] drepturile omenești, va putea pătrunde în *conștiința tuturora*, când aceste drepturi de jumătate divine vor inspira pe toți în aceiași măsură — toate formele de stat de acum vor trebui să piară! Vor trebui să piară pentru a putea fi înlocuite de forme, pe cari o să ni-le dea conștiința generală și nobleța adevărată, într'un regim al fraternității, instituit de alianța puternică a *rasselor ce sunt în acelaș timp și națiuni.* Iar în definitiv, aceasta alianță va fi chiar mai mult, va fi o *unitate bine organizată*, căci rassele din cari se va compune, vor fi rasse inobilate — prin triste esperiențe inobilate.

Bărbații de stat, cari conduc astăzi statul ungar, nu vreau de loc să înteleagă aceasta evoluție organică a omenimei, și nu iau seamă în ce situație istorică se află țeara noastră, sfâșiată de vandalismul lor, săvârșit la umbra legilor, cu puteri brutale, sfidând orice lege de progres. In chestii de stiință asupra vieții de stat, acești oameni se feresc de o cugetare mai filozofică, ca de foc!

Insă, legea evoluției către o ezistință fericită generală, — va să zică a tuturor organismelor istorice — nu face esceptie, nicidecât. Organismele istorice, cum este și rassa, pururea vor căuta a se înălța, sufletește și moral, din epoca primitivă a triburilor, și a se desface de cătușele statului, nizuind spre culmi pline de fericire — fericire adusă de adevărata solidaritate a omenimei!

E glasul frățietății ce are să învingă însfârșit, oricât de neluată în seamă este de cea mai mare parte a bărbaților de stat și chiar pălmuită de fanfaronii politici — acest glas este care ne vorbește așa.

Pe calea asta nu e greu să formulăm cu deplină siguranță, următoarele veșnice norme pentru o politică în adevăr grandioasă. 1. Fiecare națiune este liberă să străbată toate etapele, pe cari este menită să le ajungă în evoluția sa. 2. Nici o națiune nu poate fi îndreptățită, sub scutul principiilor mincinoase, a desconsidera respectul datorit acestor legi ale evoluției, cari singure ele pot să susțină armonia între diferitele națiuni. 3. Șefii politici ai oricărei națiuni, sunt datori a potrivi toate instituțiile unui stat, ca ele să nu fie în contrazicere cu aceste înalte principii.

Este datorința morală a șefilor s'o facă asta. Pot să spun îndată prin care lege neperitoare, anume. Le impune *demnitatea suverană a fericirei universale!* Căci, fericirea generală este tot așa de suverană, ca și cel ce a creat întâiașdată lumea aceasta. Iar fericirea se naște din îmbrățișarea caldă a iubirei și a bunătății! Numai cine simțește iubire și bunătate, începe a se apropia de fericire. Deci formele sociale, formele de stat trebue să fie pline de iubire și de bunătate, ca cetățenii supuși lor, să se poată simți fericiți, iar, invers, cu cât aceste forme sociale sunt umflate de îngâmfare, de spirit intrigant și certăreț, atât mai rău pentru ele. Au să se prăbușească în curând în groapa morții ce le așteaptă!

Situația este deci clară. Impinși de progresul organismelor istorice, avem datorința sfântă — ca buni creștini ce suntem, de-a face, fără de așteptare, cu ori-ce mijloace, ca binele să biruiască asupra răului. Cu toate astea, înainte de-a pronunța osânda asupra politicei înalte, ce urmărește Austro-Ungaria, tot mai suntem gata, a asculta încă odată răspunsul lămurit la întrebarea: acei cari direg organizația acestei monarhii, ce vor să ne pună în vedere, pentru apropiatul viitor? Atunci, dacă vom vedea încercări, de-a pune egalitatea rasselor, în locul îngâmfatei suprematii de rassă, garanțele justiției imutabile în locul intrigelor păcătoase, o sprijinire sinceră a intereselor fiecărei națiuni în locul desbinării de azi — sub un regim de fraternitate, ca axioma cardinală în viața de stat, într'un imperiu ca acesta, scutit de grozavele presimțiri ce sbuciumă acum sufletele, de sigur conștiința umanității va fi alinată, toate voințele lor vor fi unitare iar imperiul își va dobândi iarăși puterile lui de odinioară.

Bărbații de stat din întreg imperiul, Slavi, Germani, Români și Maghiari, să se adune odată într'un congres general, și să facă împreună tabloul politic al viitorului Austro-Ungariei.

Dacă ei vor fi pentru menținerea actualei constituții, nedreaptă și fără de vlagă, tabloul compus va fi o splendidă caricatură. Astfel compus tabloul are să se înfățișeze mai cu seamă înfiorătorul spectacol al eternelor și inviolabilelor drepturi naționale — sfărâmite. Asta n'ar fi decât aducerea la viață nouă a pornirilor politice destructive.

Iar dacă nu vor face așa, tabloul va fi înălțător! Va fi, de sigur, construcția drepturilor mari ce se cuvin fie-cărei națiuni, pe un temeiu de o largă autonomie democratică și înfrățitoare.

Bărbații de stat să i-a aminte, că înălțarea cetățenilor se poate face numai în o biserică, unde plutește spiritul dreptății măsurată la toți cu aceeași măsură, și pacea socială, ce vine negreșit pe urma ei.

Un tablou ca și acesta va fi strălucitor de razele spiritelor înoite ale națiunilor ce aveau să sufere înainte. Căci numai națiunile libere au veșnicia marilor asociații morale, au marea nesăcată de idei frumoase și de sentimente creatoare.

Doresc să se poată mândri umanitatea cu suflete curate și tari, întrunindu-se la congres cât de curând bărbații de stat interesați de problema asta.

Viitorul este al regimului națiunilor înfrățite. In frăție se vor găsi apoi toate elementele sublime, ce dau fericirea: iubirea și bunătatea.

Primiți iubit și stimat măestru, cele mai devotate sentimente de admirație și de sinceră afecțiune, de la al d-v. plecat

Cluj, 31 Martie 1908.

Cassiu Maniu.

*) In o convorbire cu B. Björnson, publicată în „Tribuna", era pomenit și numele d-lui Cassiu Maniu, ca și unul care i-a trimis mai multe scrisori de informație asupra chestiunei române în Ungaria. Am rugat pe d-l Maniu să-mi arate aceste scrisori, despre a căror însemnătate aveam o deosebită convingere. Distinsul nostru publicist mi-a satisfăcut dorința cu cea mai mare afabilitate, ceia ce-mi dete îndemn să-i cer voe de a traduce pentru „Gazeta" una din aceste prea frumoase scrisori, scrise în franțuzește E cea din urmă ce a trimis lui Björnson. Scrisorile precedente aveau un caracter informativ: despre călcarea libertății cuvântului, despre abuzurile administrative, etc. Acum d-l Maniu a ținut să espună felul nostru de a judeca, în astfel de grea situație, prezentul și viitorul acestei țări și al întregei monarchii, stăruind cu deosebire asupra principiului ideal, umanitar, ce urmăm în luptele noastre, față de învinuirile necontenite ale adversarilor: că urmărim scopuri egoiste, particulare.

Am mulțumit d-lui Maniu și pentru cetitorii acestui ziar.

S. C. D.

Ședința solemnă a Academiei române.

Marți la orele 2 și jum. d. a. Academia română a ținut, precum am anunțat eri la ultime știri, ședință solemnă pentru proclamarea premiilor acordate în cursul sesiunei.

Ședința s'a deschis sub președenția d-lui I. C. Negruzzi, vicepreședinte. D-l Negruzzi a făcut o dare de samă asupra modului cum s'au împărțit premiile. In urmă s'au cetit rapoartele asupra lucrărilor premiate.

D-l Gr. Tocilescu a vorbit despre lucrarea d-lui Radu *Rosetti* »Pământul sătenii și stăpânii în Moldova«. Ceea-ce caracterisează această operă, a spus raportorul, este o sinceritate ce te farmecă din clipa, în care deschizi cartea și care-ți ține luarea aminte încordată, până când o sfârșești. Ținând seamă de munca autorului și de însemnătatea lucrării, d-l Tocilescu este de părere că dându se d-lui Rosetti premiul Năsturel de 4000 lei, se face un act de dreptate și se încurajează autorul să continue această lucrare, din care n'a dat până acum decât întâiul volum (Premiul s'a votat.)

D-l prof. Dr. *Babeș* dă cetire raportului asupra monografiei d-lui Dr. George *Botez* despre: »Tratamentul cancerului primar«, despre care spune că este cea mai complectă din câte cunoaște asupra acestui subiect și conchide că lucrarea merită o parte din premiul Adamachi. (Lucrarea a fost premiată cu 1300 lei.)

D-nii raportori Dr. Marinescu, Dr. Istrati mai citesc rapoartele asupra lucrărilor: »Tekir-Ghiol«, studiu descriptiv și clinic de Drul I. N. *Dona*, »Cestiunea împăduririlor artificiale în România« de d-l R. *Rusescu* premeiate cu câte 1300 lei din premiul Adamachi.

D-l Tocilescu dă cetire raportului asupra celor 3 monografii, între cari s'a împărțit premiul Kalinderu de 1000 lei pentru monografia unei comune rurale.

D-l prezident Negruzzi citește raportul d-lui secretar general asupra lucrărilor făcute în sesiunea 1907—1908. Procedându-se la alegerea comitetului se realeg tot membrii vechi. Secția istorică nu s'a complectat.

Ședința s'a ridicat apoi la orele 5 fără un sfert.

»Restituirea« protopopului Măneguțiu?

Ziarele maghiare au publicat zilele trecute un comunicat, în care se spunea că ministrul de culte Apponyi a restituit pe fostul protopop Maneguțiu în postul său de protopop, în urma intervenției bar. Banffy. Noi n'am luat notă despre acel comunicat, fiindcă ne părea din cale afară neverosimil, ca chiar și un ministru, ca Apponyi, să treacă la ordinea zilei peste hotărârile celor mai înalte foruri ale bisericei gr. or. române autonome și *să restituie* în postul său și în toate drepturile sale, pe un om, care a fost amovat din post și căruia i s'a oprit chiar pentru totdeauna să mai exercieze vreo funcțiune preoțească.

Așteptam însă în schimb vre-o lămurire din locurile competente. Ziarul »Lupta«, care înregistrase comunicatul foilor maghiare de pre »restituirea« lui Maneguțiu, primește acum din Sibiiu dintr'o parte »competentă« informațiunile de mai jos.

Iată ce i se scrie între altele numitului ziar:

»Adevărat este numai atâta că ministrul din punct de vedere formal a casat sentința forului delegat din Arad — dar nu a dispus nici restituirea protopopului amovat din post, nici să i-se restitue competințele sale.

Aceasta nici nu o putea face ministrul, care în diferite rescripte a declarat, că în meritul pedepsei nu se poate amesteca, aparținând aceasta curat forurilor disciplinare bisericești, cari au autonomia lor și nu se poate știrbi prin ordonanțe ministeriale.

Declarația aceasta a făcut-o ministerul de culte și în plin parlament la interpelarea baronului Bánffy — azi patronul lui Maneguțiu.

Dar chiar dacă s'ar încerca ministrul de culte Apponyi să iee atari dispoziții consistoriul își va ști face datorința și nu va tolera atare amestec, care nu și l'a arogat ministrul nici în chestia amovării lui Jzsay, care este și deputat dietal — și nu s'a făcut vinovat față de biserica sa de atari delicte, de cari este vinovat fostul protopop al Mureș-Oșorheiului, care cearcă să între în biserică peste gard — făcându-se denunțiantele cel mai periculos a întregei preoțimi și învățătorimi ortodoxe prin scârboasele sale adrese scrise și sub

scrise de el — şi înaintate ministrului Apponyi.

Dacă D-voastră aţi fi citit numai o parte din acele denunţări, desigur că nu aţi fi publicat în coloanele foii D-voastre notiţa de mai sus şi nici n'aţi fi făcut să se citească printre şire, că e vorba de o persecuţiune draconică contra numitului fost protopop, — câtă vreme el — încă înainte de destituire, ceruse să fie dispensat dela oficiu, iar în cartea cu pricina a tipărit negru pe alb, că nu mai poate rămânea în slujba unei biserici, în care, după a lui părere, s'au încuibat toate relele, — pe cari el — Măneguţiu — nu le mai putea suferi.

Părerea — acelor cari cred că se va face vr'o spărtură în autonomia bisericei — din pricina lui Măneguţiu, este greşită, pentru că dacă mai stă principiul: »Salus rei publicae maxima lex« — apoi tot acest principiu il vom şti validita şi în acest cas, pentru biserica noastră, — scoţând din sânul ei. — pe cei cari sunt o primejdie pentru ea şi instituţiunile ei«.

ŞTIRILE ZILEI.

— 10 Aprilie.

Moartea premierului Angliei. O telegramă din Londra anunţă, că prim-ministrul Campbell-Bannerman a încetat eri din viaţă.

O scenă induioşătoare. — Din Plevna (Bulgaria) se comunică ziarelor bucureştene, că cu ocazia vizitei făcute de ofiţerii români pe teatrul răsboiului pentru independenţă, s'a petrecut o scenă înduioşătoare. Otelierii bulgari din Plevna, cari au găzduit pe ofiţerii români, au sărutat mâna ofiţerilor români mai bătrâni, strigându le: »Voi sunteţi adevăraţii liberatori ai noştri, nu Ruşii !«

Tolstoi nu mai e bolnav. — Ştirea că Tolstoi s'a îmbolnăvit din nou este neîntemeiată. Din Iasnaia-Poliana se anunţă, că Tolstoi se află complect sănătos şi că face zilnic plimbările lui obicinuite. Faptul că medicul său din Moscva a plecat la Iasnaia-Poliana se explică prin aceea că Tolstoi a vrut să-l întrebe pe medicul şi pe prietenul său, dacă boala lui din ultimul timp a avut vre-o influenţă asupra stării lui generale.

Impăratul Wilhelm la Corfu. Din Corfu se anunţă că în ziua întâia de Paşti, la orele 12 din zi, perechea imperială germană a plecat în automobil la castelul regal. Suveranii germani au fost obiectul unei serbări neobicinuite. O procesiune s'a apropiat de castel intonând cântece. Un preot şi un episcop s'au rugat pentru perechea imperială germană. Impăratul a privit solemnitatea foarte mişcat de pe teresa castelului. După aceasta, perechea imperială s'a întors la castelul Achileon, fiind salutată cu ovaţii entuziaste de popor.

Misiunea turcească a sosit în Corfu pe bordul vaporului »Izedin« ; cuirasatele germane şi engleze au salutat misiunea Sultanului. Regele Greciei a primit trimeşii turci la castelul său »Monrepos«, după aceea misiunea s'a dus la palatul Achileion. Impăratul a reţinut misiunea la dejun.

Amnestie în Rusia. In cercurile Dumei se afirmă, că cu prilejul Paştilor, Ţarul va acorda amnestie tuturor acelor condamnaţi de tribunale la 3 luni închisoare pentru agitaţii. Intre cei amnestiaţi vor fi şi semnatarii manifestului din Viborg. Nu se ştie însă dacă odată cu amnestia li se vor reda şi drepturile cetăţeneşti. După cum anunţă ziarele, vor fi amnestiaţi şi toţi acei condamnaţi la înrolarea pe 15 luni într'un batalion disciplinar pentru excesele antievreeşti din Bialistok. Pedeapsa celor condamnaţi de tribunale pentru acelaşi delict la 3 ani, a fost redusă de Ţar la un an.

Un incident în capela Sixtină. Ziarele italiene anunţă următorul incident petrecut în timpul serbărei Paştilor la Capela Sixtină din Roma. Pe când Papa împărţia sfânta comunicatură, trei vienezi (ovrei) cari reuşiră să intre în capelă, şi anume agregatul Feilbogen, cu soţia si cumnata-sa, în loc de a înghiţi comunicatura au scuipat-o în batistă. Faptul acesta a produs o mare fierbere în mulţime. Reprezentantul Anstro-Ungariei, care obţinuse permisiunea pentru ca vienezii să pătrundă în capelă, a fost nevoit să ceară scuze. »Neue Freie Presse« scrie, că s'a observat la un moment dat că una din femeile, cari însoţeau pe agregatul dela universitatea din Viena, a scuipat jos comunicatura. Cei trei vienezi dezmint însă categoric aceasta şi ca dovadă dau faptul, că cu toate cercetările ce s'au făcut imediat, nu s'a găsit nici o urmă pe jos.

Teatru german. Zilele acestea s'a jucat cu mare succes piesele »Die Rabensteinerin« de E. von Wildenbruch, tragedia »Rosenmontag« şi ciclul de piese în câte un act »Rosen«. Publicul a asistat în număr mare la aceste representaţiuni. — Săptămâna viitoare se începe ciclul de opere. Abonamente se pot face zilnic. Preţul de abonament pentru 12 reprezentaţiuni este următorul: Balcon 36 coroane. Fautouil 28 cor. 80 b. Parchet I 19 cor. 20 b. şi Parchet II 12 cor.

Tragedie la o universitate americană. După o telegramă din New-York, a avut loc o dramă, plină de groază, în una din principalele universităţi din Carolina de Sud. D-ra Nebri-Swefni, cea mai frumoasă studentă dela acea universitate, primea curtea ce-i făceau mai mulţi studenţi Tatăl său, un medic foarte cunoscut la New-York, a făcut fiicei mai multe observaţiuni. Miercuri el a venit la universitate pentru a-i face iarăşi morală. O găsi în sala de primire, cântând la piano. Incepu s'o certe, pe când ea continua să cânte. Furios, doctorul scoase un revolver şi trase trei gloanţe în fiica sa, omorând'o pe loc. In urmă îşi trase un glonţ in cap, căzând mort la pământ.

Iarnă în Germania şi Tirol. Din Klagenfurt se anunţă că Duminecă seară a căzut o ploaie torenţială. De Luni seară însă cade zăpadă încontinuu. Zăpada a atins pretutindeni înălţimea de 1 metru şi jumătate. Firele telefonice şi telegrafice sunt distruse pe mari distanţe. Trenurile sosesc cu mari întreruperi şi comunicaţia tramvaelor stagnează.

Din Insbruck se anunţă că în tot Tirolul şi în special spre Nord, cad mari zăpezi. Munţii sunt acoperiţi de zăpadă. Pe şosea a fost găsit un lucrător degerat

Paza asasinului Sicinsky. Din Lemberg se comunică, că în coridorul închisoarei, în apropiere de celula lui Sicinsky, apar zilnic tineri suspecţi. Sicinsky e păzit zi şi noapte de infanterişti şi dus la judecătorul de instrucţie sub mare supraveghere. Mai mulţi lucrători polonezi reîntorşi din Germania, aflând de asasinarea guvernatorului, s'au înfuriat într'atâta, încât au bătut până la sânge pe un lucrător rutean, care călătorea cu ei şi l'au aruncat apoi pe fereastra vagonului. Lucrătorul a fost adus în stare gravă la Cracovia pe locomotiva de rezervă.

Un atentat contra marchizului Ito. — Ziarul »New-York Herald« află din Sangai, că s'a încercat un atentat contra marchizului Ito din Corea. Atentatorii au scos şinele pe o mare întindere, ştiind că pe acolo trebue să treacă trenul cu viceregele Japoniei. Atentatul n'a reuşit, deoarece faptul s'a observat la timp.

Atentat contra preşedintelui Guatemalei. Din sursă engleză se comunică, că Marţi s'a comis un atentat cu bombe în contra lui Estrado Cabrera, presedintele republicei Guatemala (America Centrală). Consulul Guatemalei din New-York, a primit următoarea telegramă: Pe când preşedintele republicei Cabrera voia să intre în palatul presidential, au explodat în jurul lui mai multe bombe. Preşedintele s'a ales cu un deget sfărămat. In ţară domneşte linişte. In contra preşedintelui Caprera s'a mai încercat de altfel un atentat în 1907, care n'a reuşit. Cabrera este un energic politician şi unul din cei mai distinşi bărbaţi de stat din America Centrală.

Ciuma în Venezuela Guvernul Statelor-Unite a fost încunoştiinţat în mod neoficial, că în oraşul Languira din Venezuela bântue ciuma cu mare furie. Spitalele sunt pline. Zilnic mor câte 20—30 de persoane.

Joimăriţa.

„Eşti urîtă ca o Joimăriţă!“

Cine-i Joimăriţa? Intrebaţi pe nevestele tinere şi tăndăloase şi pe fetele mari şi leneşe. Ele vă vor spune, că Joimăriţa e soră bună cu muma-pădurii şi mare duşmancă a lor. Joimăriţa nu face nici un rău în lume, dar e lăsată dela Dumnezeu ca într'un an odată şi anume în *Joia cea mare* să facă o reviziune straşnică printre nevestele tinere şi mai ales printre fetele mari şi să le întrebe, că ce au făcut ele preste iarnă. Tors'au fuiorul tot, ţesut-au pânza şi cu *câlţii* şi *feştila* ce au făcut?!

Ţinând samă de înalta şi sfânta ei trimitere în lume, în Joia cea mare, pleacă des de dimineaţă prin sate şi prin oraşe, gârbovită şi afumată pe faţă, dar pripită ca o babă iute de picior, cu un hârb plin de jar în mână, acolo, unde va afla neveste şi fete leneşe, care n'au tors fuiorul şi n'au ţesut încă pânza, să le arză unghiile şi degetele.

Mişelul, când e întrebat, ascunde cât poate faptele şi păcatele lui, tot aşa şi nevestele leneşe şi fetele mari şi trândave. Ele, când ştiu că are să le cerceteze Joimăriţa, dacă pânza nu-i ţesută, pun la fereastră un crâmpeiu de pânză din anul trecut, iar câlţilor şi feştilei le dau foc, ca să nu aibă de ce se lega Joimăriţa, când le va cerceta casa şi munca lor. Cele harnice nu se tem.

Dar şişca de Joimăriţă miroasă bine şi ştie tot ce-au făcut ele. Pare că pleacă popa cu Iordanul la Bobotează şi unde soseşte, începe cântând de prin curte: »In Iordan botezându-te tu Doamne...«. Tot aşa începe şi ea încă dela poartă:

Pute-a câlţi
Pute-a feştile
Pute-a lene de copile.
Pute-a pânză neţăsută
Şi-a nevastă nebătută.

Şi-apoi intrând în casă, în loc de binecuvântare, le pune pe toate cele leneşe din casă cu unghiile şi deştele în hârbul cu jar şi li le prăjeşte bine, întrebând, că de ce au ele unghii şi degete şi nu fac nimica bun cu ele.

Oh, ce jale, ce chin şi zor,
E azi la poarta dumnealor!

Braşov, 10 Aprilie v. 1908.

I. Dariu.

ULTIME ŞTIRI.

Budapesta, 23 Aprilie. Membrii partidului naţionalităţilor, afară de câţiva, se află acum în provincie. In ziua de 28 Aprilie ei vor veni cu toţii la Budapesta pentru a lua parte la o consfătuire în care să se hotărască atitudinea lor în privinţa nouii constituiri a camerei viitoare şi purtarea luptei pe viitor.

Budapesta, 23 Aprilie. Congresul social-democraţilor din Ungaria s'a închis eri, după ce s'a discutat organizarea partidului, cestiunea pressei partidului şi modificarea statutelor.

Budapesta, 23 Aprilie. Eri s'au început desbaterile procesului senzaţional al caravanei de ţigani, cari sunt acuzaţi că au omorât pe cârciumarul Ştefan Szarvas şi familia lui din comuna Danos şi a incendiat apoi localul cârciumei. Cu toate do veziie zdrobitoare adunate contră lor, ţiganii refuză să'şi recunoască crima.

Bucureşti, 23 Aprilie. Comisiunea pentru tratarea convenţiei comerciale cu Austro-Ungaria, compusă din d-nii Em. Porumbaru, G. G. Assan, Dinu Brătianu, Burghele şi Morandini, pleacă Luni la Viena.

Bucureşti, 23 Aprilie. O delegaţie a Academiei române, compusă din d nii Saligny şi P. Poni a făcut un nou demers pe lângă d-l D. Sturdza, pentru a-l ruga să păstreze funcţiunea de secretar-perpetuu al Academiei române. Faţă de aceste inzistenţe d l Sturdza a consimţit să'şi retragă demisiunea.

Cernăuţi, 23 Aprilie. Sâmbătă se va ţine aici un mare meeting român, la care vor azista şi deputaţii. E vorba să se stabilească o unire cu social-democraţii.

Viena, 23 Aprilie. Societatea studenţească „România Jună“ a emis propunerea să se ţină în cursul lunei August, la Suceava, un congres al studenţilor români de pretutindeni. In acest scop numita sociatate s'a adresat tuturor societăţilor studenţeşti române din Austria, Ungaria şi România, ca să adereze la această idee

Petersburg, 23 Aprilie. Anglia şi Rusia au căzut de acord în cele mai multe puncte din proiectele lor de reforme în Macedonia. Asupra punctelor celorlalte are loc un schimb de telegrame între Londra şi Petesburg, şi se dă ca sigură că se va stabili o înţelegere deplină între cele două puteri.

Lemberg, 23 Aprilie. Mama lui Sycinsky refuză mâncarea şi băutura ce i se dă la închisoare. Dânsa declarând că vrea să moară de foame a fost transportată la spital su escortă militară, după ordinul medicilor.

Lisabona, 23 Aprilie. Zvonul răspândit în străinătate despre descoperirea unui complot contra regelui Manuel este neîntemeiat

Londra, 23 Aprilie. „New-York Herald“ află din Shangai, că mai multe vase japoneze au plecat în spre China. Scopul călătoriei acestei flote se ţine ascuns. Deşi se afirmă, că e vorba de o manifestare a sentimentelor de bună prietenie dintre cele două state, se asigură, că e vorba să se demonstreze pentru a face săeînceteze boicotarea mărfurilor japonze.

Paris, 23 Aprilie. „Echo de Paris“ află din izvor sigur că regele Eduard va avea la primăvară o întrevedere cu Ţarul Rusiei.

Londra, 23 Aprilie. Asupra ciocnirei de trenuri din Australia se comunică următoarele amănunte: Un tren accelerat s'a ciocnit între Balatran şi Braybrok cu un alt tren. Conductorul locomotivei a spus că a dat de geaba contra-presiune locomotivei, dar n'a reuşit să oprească trenul. Conductorul a scăpat cu viaţa sărind din tren în momentul când nu a mai putut evita ciocnirea. Trei vagoane au fost complet sfărâmate. Un martor ocular spune, că locul unde s'a produs catastrofa avea aspectul unui câmp de bătaie. Când partea neatinsă a ajuns în staţia Balarana s'au produs scene sfâşietoare pe peron. Mulţi îşi căutau familia sau rudele şi dacă nu le găseau, leşinau. Până acum au fost îngropate 40 de cadavre.

Bruxella, 23 Aprilie. Comitetul special al conferinţei pentru pace a admis propunerea anglo-americană, prin care se hotărăşte ca să se deschidă un birou permanent al păcei şi să scoată un ziar pentru propagandă. In acest scop America a donat 300 de mii de franci. Biroul păcii şi ziarul vor fi înfiinţate la Haga.

Diverse.

Lombroso despre spiritism. Corespondentul unui ziar francez a întrebat pe Lombroso ce crede despre spiritism. Iată ce dovadă i-a dat, că spiritismul e sprijinit pe adevăr:

»Sunt vre-o câţi-va ani de când eram în Veneţia la o şedinţă spiritistă, la care luau parte afară de mine încă şapte scriitori. Am chemat spiritul contesei M. Spiritul nu se arăta, dar auzirăm un glas: »Nu viu la voi, căci e acolo un porc«. Ne-am uitat miraţi. Nu era nici un porc, ci numai oameni. Iar s'a auzit: »Să plece porcul. Altfel nu viu«. Apoi i-a zis porcului pe nume. Pricina? Acela avea în buzunar o carte pornografică.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Nr. 35/1908.

Concurs.

Pentru literarea de **aproximativ 350 stânjini lemne de fag** pe séma subsemnatei Eforii școlare se publică prin acéasta concurs, cu termin **până la 15 Maiu n. a. c.**

Brașov, 15 Aprilie n. 1908.

Eforia școalelor centrale gr. or. rom. din Brașov.

[1—3.]

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Oct. st. n. 1907 și până în 1 Maiu st. n. 1908.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·31 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 8·06 min séra.
IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10·26 m. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

I. Trenul de persóne la óra 3·20 m. dim·
II. Trenul mixt la órele 11·35 m. a. m.
III Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
IV. Tren mixt la órele 6·50 sera.*
*) (care circulă numai la Predeal.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu Bereczk și Ciuc-Ghimes:

I. Trenul de pers. la óra 5.15 min. dim.*
II. Trenul mixt la óra 8·41 min. a. m.*
III Trenul de per. la óra 3·05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda.
IV Tren de pers. la órele 7·00 m. séra.*
(* au legătură numai la Szepszi-Szt.-György).

Dela Brașov la Zernesci (gara Bartolomeiu)

I. Trenul mixt la óra 9·02 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 4 14 min. p. m.
III. Tren mixt la óra 9 47 séra.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

I. Tren acc. p. Arad la órele 4·52 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 7·51 dim.
III. Tr. accel. peste Clușiŭ la ó. 2·09 m. p. m
IV. Trenul mixt la óra 9·28 min. séra.

Dela Bucuresci la Brașov:

I. Tren. de pers. la óra 7·28 min. dimin. (numai dela Predeal).
II. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiiu și Cluj).
III. Trenul pers., la óra 4 55 m. p. m.
IV. Trenul mixt. la óra 9·18 min. séra.

Dela Bereczk-Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov:

I. Trenul de persóne la óra 8 16 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Sereda).
II. Trenul de pers. la óra 1·59 m. p. m.*
III. Trenul mixt, la óra 6·33 m. séra.*)
IV. Tren mixt, la órele 10·08 m. séra.
(* au legătură cu Ciuc-Ghimes).

Dela Zernesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·12 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·40 min. p. m.
III. Tren mixt la óra 7·34 séra.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.